

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2016. szeptember 7.*

„Fellebbezés — Kartellek — Az EUMSZ 101. cikk — Az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás 53. cikke — A járműipari üveg európai piaca — Piacfelosztó és kereskedelmi szempontból érzékeny információk cseréjében való megállapodások — Bíróságok — A 2006. évi bírágkiszabási iránymutatás — 13. pont — Az eladások értéke — Az 1/2003/EK rendelet — A 23. cikk (2) bekezdésének második albekezdése — A bírág jogszabályi felső határa — A bírág felső határának kiszámításakor figyelembe vett árfolyam — A bírág összege — Korlátlan felülvizsgálati jogkör — Egytermékes vállalkozás — Arányosság — Egyenlő bánásmód”

A C-101/15. P. sz. ügyben,

a **Pilkington Group Ltd** (székhelye: Lathom [Egyesült Királyság]),

a **Pilkington Automotive Ltd** (székhelye: Lathom),

a **Pilkington Automotive Deutschland GmbH** (székhelye: Witten [Németország]),

a **Pilkington Holding GmbH** (székhelye: Gelsenkirchen [Németország]),

a **Pilkington Italia SpA** (székhelye: San Salvo [Olaszország]),

(képviselik őket: S. Wisking és K. Fountoukakos-Kyriakakos solicitors, valamint C. Puech Baron avocat)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2015. február 27-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Biolan, M. Kellerbauer és H. Leupold, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Lycourgos, Juhász E., C. Vajda és K. Jürimäe (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. március 2-i tárgyalásra,
a főtanácsnok indítványának a 2016. április 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésükben a Pilkington Group Ltd, a Pilkington Automotive Ltd, a Pilkington Automotive Deutschland GmbH, a Pilkington Holding GmbH és a Pilkington Italia SpA az Európai Unió Törvényszéke 2014. december 17-i Pilkington Group és társai kontra Bizottság ítéletének (T-72/09, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2014:1094) hatályon kívül helyezését kérik, amellyel a Törvényszék elutasította a 2009. február 11-i C(2009) 863 végleges bizottsági határozattal és a 2013. február 28-i C(2013) 1119 final bizottsági határozattal módosított, az [EK 81. cikk] és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljárásban 2008. november 12-én hozott C(2008) 6815 végleges bizottsági határozatnak (COMP/39.125 – „járműipari üveg”-ügy) (a továbbiakban: vitatott határozat) a fellebbezőket érintő részében történő megsemmisítése, másodlagosan e határozat 2. cikkének a fellebbezőkkel szemben bírságot kiszabó részében történő megsemmisítése, harmadlagosan pedig e bírság összegének csökkentése iránti keresetüket.

Jogi háttér

Az 1/2003/EK rendelet

- 2 Az [EK 81.] és az [EK 82.] cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 23. cikkének (2) bekezdése a „Bírságok” cím alatt a következőképpen rendelkezik:

„A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

a) megsértik [az EK 81.] vagy [az EK 82. cikket]; [...]

[...]

A jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át.

[...]”

Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás

- 3 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o., a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) 4–6., 13. és 35. pontja a következőket mondja ki:

„4. [...] A bírságoknak elégséges elrettentő hatással kell rendelkezniük, nem csupán az érintett vállalkozásokat szankcionálva (speciális elrettentő hatás), hanem más vállalatokat is elriasztva [az EK 81. cikkel] és [az EK 82. cikkel] ellentétes magatartástól, illetve annak folytatásától (általános elrettentő hatás).

5. E célok elérése érdekében szükséges, hogy a Bizottság a bírságok megállapításának alapjaként azon eladott áruk vagy szolgáltatások értékét vegye alapul, amelyekre a jogsértés vonatkozik. A jogsértés időtartamának szintén fontos szerepet kell játszania a bírság megfelelő összegének kiszámításában. [...]
6. A jogsértéssel összefüggő eladások értékének és az időtartamnak a kombinációja [ugyanis] megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát. [...]
- [...]
13. A kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [(például egy adott áru árának rögzítéséről szóló horizontális megállapodás esetén, amikor ezen áru ára szolgál alapjául alacsonyabb vagy magasabb minőségű áruk árának)] érintett, a vállalkozás által az [Európai Gazdasági Térségen (EGT)] belül, az érintett földrajzi területen értékesített áruk és szolgáltatások eladásának értékét alkalmazza. [...]
- [...]
35. Különleges körülmények fennállása esetén a Bizottság, kérelemre, figyelembe veheti a vállalkozás adott szociális és közgazdasági környezetben fennálló fizetési képességének hiányát. Ezen a címen a Bizottság nem csökkenti a bírságot csupán a vállalkozás kedvezőtlen vagy veszteséges pénzügyi helyzetének megállapítása miatt. A bírság csak abban az esetben csökkenthető, ha objektív bizonyíték szolgál arra, hogy a bírság kiszabása – a jelen [i]ránymutatásban meghatározott feltételek mellett – visszavonhatatlanul veszélybe sodorná a vállalkozás gazdasági életképességét, és aktív eszközeit értéküktől megfosztaná.”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 4 A megtámadott ítélet 1–12. és 36. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság a vitatott határozatban megállapította, hogy bizonyos számú vállalkozás – köztük a fellebbezők – az EK 81. cikk (1) bekezdésének olyan egységes és folyamatos megsértésében vettek részt, amely a járműipariüveg-ágazatban az EGT-n belüli legnagyobb járműgyártók részére a járműipari üveg, illetve általában szélvédőből, egy hátsó ablakból és oldalsó ablakokból álló üvegek együttesének beszállítására vonatkozó szerződések összehangolt elosztásában állt. A fellebbezőket illetően a Bizottság e jogsértést az 1998. március 10. és 2002. szeptember 3. közötti időszakra állapította meg, és e jogcímen egyetemlegesen 370 millió euró bírságot szabott ki velük szemben [a vitatott határozat 2. cikkének c) pontja].
- 5 A Bizottság 2013. február 28-án elfogadta a C(2013) 1119 final határozatot, amely többek között a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság összegének kiszámítását illetően módosította a C(2008) 6815 végleges határozatot. E határozattal a Bizottság lényegében két olyan hibát szándékozott orvosolni, amelyeket megítélése szerint az említett számítás során elkövetett. Az említett határozat következtében a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság új összegét az eredeti 370 millió euró helyett 357 millió euróban állapította meg.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 6 A Törvényszék Hivatalához 2009. február 18-án benyújtott keresetlevéllel – amelyet a Törvényszék Hivatalához 2013. március 15-én benyújtott beadványban módosítottak – a fellebbezők hat jogalapra hivatkozva keresetet indítottak a vitatott határozat megsemmisítése iránt. A jelen fellebbezés szempontjából csak a harmadik, az ötödik és a hatodik, a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság

kiszámítására vonatkozó jogalapok bizonyulnak érdekesnek. A fellebbezők – adott esetben e megsemmisítési jogalapoktól függetlenül – azt is kérték a Törvényszéktől, hogy a velük szemben kiszabott bírság összegének csökkentése útján gyakorolja a korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

- 7 A Törvényszék a megtámadott ítéletben a keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei a fellebbezési eljárásban

- 8 Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet abban a részében, amelyben az elutasítja a vitatott határozat 2. cikkének c) pontjával szemben benyújtott keresetet;
  - csökkentse a vitatott határozat 2. cikkének c) pontja értelmében velük szemben kiszabott bírságot, és
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 9 A Bizottság a fellebbezés elutasítását és a fellebbezők költségviselésre való kötelezését kéri.

A fellebbezésről

- 10 Fellebbezésük alátámasztása érdekében a fellebbezők három jogalapra hivatkoznak.

A 2006. évi iránymutatás 13. pontjának értelmezésével kapcsolatos téves jogalkalmazásra alapított első jogalapról

A felek érvei

- 11 A megtámadott ítélet 217–227. pontja ellen irányuló első jogalapjukban a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megítélése szerint a Bizottság a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság alapösszegének meghatározása során helyesen vette figyelembe az olyan szerződések alapján teljesített eladásokat, amelyek a jogsértési időszaknál korábbiak, és amelyeket ezen időszak során nem tárgyaltak újra (a továbbiakban: vitatott eladások).
- 12 A fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék így „a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [...] érintett [...], a vállalkozás által [...] értékesített áruk vagy szolgáltatások eladás[a] érték[ének]” a 2006. évi iránymutatás 13. pontja szerinti fogalmának téves értelmezésére támaszkodott. E fogalom ugyanis nem teszi lehetővé, hogy a Bizottság figyelembe vegye a vitatott eladásokat, mivel ezek az eladások magától értetődően semmilyen módon nem tartozhattak a jogsértés körébe, még akkor sem, ha a jogsértés célja az általa érintett piac átfogó stabilizálása volt. Következésképpen az említett eladások figyelembevétele nem szolgál az iránymutatás 6. pontja értelmében vett „megfelelő helyettesítő értékkel”, mivel azt eredményezi, hogy felülértékelik mind a jogsértés gazdasági jelentőségét, mind a jogsértés keretében ezen eladásokat teljesítő vállalkozás relatív súlyát, mind pedig a jogsértés ártalmasságát.
- 13 A fellebbezők hangsúlyozzák, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 225. pontjában hivatkozott, a jogsértés működési módszereire és az általa követett célra vonatkozó egyik indok sem bizonyíthatja, hogy a vitatott eladások a jogsértés körébe tartoztak volna.
- 14 A Bizottság álláspontja szerint a fellebbezők érveit mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 15 Első jogalapjukban a fellebbezők lényegében azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a velük szemben kiszabott bírság kiszámításába a 2006. évi iránymutatás 13. pontja szerinti, „a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [...] érintett, a vállalkozás által [...] értékesített áruk vagy szolgáltatások eladás[a]” címén belefoglalhatta a vitatott eladásokat.
- 16 Az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján történő bírságkiszabást illetően a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak az említett rendelet által előírt szabályozás által létrehozott szankciórendszer szövegvörnyezetét, illetve célkitűzéseit is figyelembe véve kell minden egyes esetben mérlegelnie az érintett vállalkozásra gyakorolni szándékozott hatást, és különösen figyelembe kell vennie e vállalkozásnak a jogsértés elkövetése időszakában fennállt tényleges gazdasági helyzetét tükröző forgalmat (2015. július 9-i InnoLux kontra Bizottság ítélet, C-231/14 P, EU:C:2015:451, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 17 E tekintetben a Bizottság a bírság összegének meghatározása érdekében figyelembe veheti nem csupán a vállalkozás teljes forgalmát, amely – még ha hozzávetőleges és hiányos is – információval szolgál a vállalkozás méretéről és gazdasági erejéről, hanem e forgalomnak a jogsértés tárgyát képező termékekből származó részét is, amely tehát a jogsértés terjedelméről nyújt tájékoztatást (2015. július 9-i InnoLux kontra Bizottság ítélet, C-231/14 P, EU:C:2015:451, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 18 A 2006. évi iránymutatás 13. pontja értelmében „[a] kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [...] érintett, a vállalkozás által az EGT-n belül, az érintett földrajzi területen értékesített áruk és szolgáltatások eladásának értékét alkalmazza”. Ugyanezen iránymutatás a bevezetésében, a 6. pontban pontosítja, hogy „[a] jogsértéssel összefüggő eladások értékének és az időtartamnak a kombinációja megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát”.
- 19 Ebből következik, hogy a 2006. évi iránymutatás 13. pontjának célja az, hogy a vállalkozással szemben kiszabott bírság számításának a kiindulópontja olyan összeg legyen, amely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, és az e vállalkozás által abban képviselt súlyt. Következésképpen, jóllehet az „eladások értékének” e 13. pontban szereplő fogalma kétségkívül nem terjedhet odáig, hogy magában foglalja a szóban forgó vállalkozás által megvalósított olyan eladásokat, amelyek nem tartoznak a kifogásolt kartell alkalmazási körébe, mindazonáltal sértené az e rendelkezés által követett célkitűzést, ha e fogalmat úgy kellene értelmezni, hogy az kizárólag az olyan eladások révén elért forgalomra vonatkozik, amelyek tekintetében megállapítást nyert, hogy azokra e kartell ténylegesen kihatott (2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 76. pont; 2014. november 12-i Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ítélet, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 57. pont).
- 20 Márpedig ami a vitatott eladásokat illeti, jóllehet azokat – mint azt a fellebbezők állítják – a jogsértési időszakot megelőzően megkötött szerződések alapján teljesítették, ez nem változtat azon, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 226. pontjában helyesen állapította meg, hogy a Bizottság a 2006. évi iránymutatás 13. pontja alapján a bírság alapösszegének meghatározása érdekében kiszámított eladási értékbe érvényesen belefoglalhatta azokat, ugyanazon a jogcímen, mint azokat az eladásokat, amelyeket a jogsértési időszak alatt megkötött beszállítási szerződések alapján teljesítettek, viszont amelyek kapcsán nem nyert bizonyítást, hogy azok konkrétan összjátás tárgyát képezték.

- 21 A megtámadott ítélet 222–225. pontjából ugyanis kitűnik, hogy a Törvényszék a Bizottság által alkalmazott számítási módszert a jogsértés működési módszereire és céljaira alapított azon indokok vizsgálatával hagyta helyben, amelyekre a Bizottság annak megállapítása érdekében támaszkodott, hogy indokolt volt a vitatott eladások figyelembevétele, mivel azok lehetővé tették a jogsértés gazdasági jelentőségének tükrözését.
- 22 Így a Törvényszék a megtámadott ítélet 224. és 225. pontjában többek között megállapította, hogy a vitatott eladások figyelembevétele mind a kartell terjedelmére és működési módszereire, mind pedig az általa követett, a piac stabilizálására irányuló átfogó célra tekintettel indokolt volt, oly módon, hogy e cél eléréséhez nem volt szükség olyan összejárásra, amely minden egyes beszállítási szerződésre kiterjedt. E tekintetben a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy ilyen feltételek mellett a meghatározott beszállítási szerződésre kiterjedő összejárás szükségessége a következőktől függött: a szállítások megoszlása, az egyes piaci részesedések megtartásához szükséges intézkedések megtételének szubjektív szükséglete, valamint az egyes szerződések képessége arra, hogy a kartell egyes résztvevői által tervezett általános szállításokon belüli részesedésben jelentős változást eredményezzenek.
- 23 A fellebbezők állításával ellentétben e megfontolások nem irrelevánsak. A kartell átfogó terve ugyanis a járműipari üvegszállításoknak a kartell résztvevői közötti felosztására irányult, mind a fennálló beszállítási szerződések, mind pedig az új szerződések tekintetében. Így e felosztás – mint ez kitűnik a Törvényszék által a megtámadott ítélet 24. pontjában tett ténybeli megállapításból – e résztvevőknek az érintett piacon gyakorolt valamennyi tevékenységére kiterjedt, amit megerősít különösen a kartell azon működési módszere, amely szerint e kartell a fennálló beszállítási szerződéseket figyelembe vevő korrekciós intézkedéseket tartalmazott. Ebből következik, hogy a jogsértési időszakot megelőző és ebben az időszakban újra nem tárgyalt szerződések alapján teljesített eladásokat a jelen ítélet 19. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a kartell alkalmazási körébe tartozónak kellett tekinteni. Következésképpen meg kell állapítani, hogy ha a Bizottság ezeket az eladásokat nem foglalhatná bele a 2006. évi iránymutatás 13. pontja alapján kiszámított eladási értékbe, az ebből eredő bírságösszeg nem tükrözné a jogsértés gazdasági jelentőségét. Ezért a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott eladások az említett jogsértés tárgyát képezték.
- 24 Következésképpen az első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdése második albekezdésének értelmezésével kapcsolatos téves jogalkalmazásra alapított második jogalapról

A felek érvei

- 25 A megtámadott ítélet 410–423. pontja ellen irányuló második jogalapjukban a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megítélése szerint a Bizottság által velük szemben kiszabott bírság nem haladta meg a vitatott határozat elfogadását megelőző üzleti év során elért teljes forgalom 10%-ában meghatározott, az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében meghatározott felső határt (a továbbiakban: a bírság jogszabályi felső határa).
- 26 A Törvényszék ezért tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság megalapozottan járt el, amikor a fellebbezők esetében angol fontban kifejezett e teljes forgalom átváltása során az Európai Központi Banknak (EKB) a 2007. április 1-je és 2008. március 31. közötti időszakban irányadó átlagárfolyamát, nem pedig a vitatott határozat elfogadásának napján, vagyis 2008. november 12-én irányadó árfolyamot vette alapul. A fellebbezők szerint az a legmagasabb összeg, amelyet a Bizottság velük szemben kiszabhatott volna, 317 547 860 euróra korlátozódik, vagyis 39 452 140 euróval kevesebb, mint az a bírság, amelyet a Bizottság velük szemben végül kiszabott.

- 27 Először is, a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék általi értelmezés nem felel meg a bíróság 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott jogszabályi felső határa céljának, amely arra irányul, hogy védelmet biztosítson a bizottsági határozat elfogadását, vagyis azon időpontot megelőző árfolyam-ingadozásokkal szemben, amikor a bíróság esedékessé válik.
- 28 E tekintetben a Törvényszék a fellebbezők szerint tévesen támaszkodott a bíróság alapösszegének kiszámítása során alkalmazandó árfolyammal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatra, amely a bíróság jogszabályi felső határának meghatározása keretében nem ültethető át, mivel az uniós jogalkotó által az utóbbi felső határ bevezetésével elérni kívánt cél a jogsértés súlyával és időtartamával kapcsolatos ismérvek céljához képest elkülönülő és önálló. E felső határnak ugyanis éppen az a célja, hogy abszolút védelmet biztosítson azon árfolyam-ingadozások káros hatásaival szemben, amelyek a bizottsági határozat elfogadásának időpontjáig következhetnek be, mint ez kitűnik a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, különösen pedig a 2000. november 16-i Enso Española kontra Bizottság ítélet (C-282/98 P, EU:C:2000:628) 59. pontjából, a 2000. november 16-i Sarrió kontra Bizottság ítélet (C-291/98 P, EU:C:2000:631) 89. pontjából, a 2002. október 15-i Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P és C-254/99 P, EU:C:2002:582) 606. pontjából, valamint a 2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet (C-408/12 P, EU:C:2014:2153) 63. pontjából.
- 29 Másodszor, a fellebbezők vitatják a Törvényszék által a megtámadott ítélet 418. pontjában tett azon megállapítást, amely szerint a vállalkozásoknak viselniük kell az előző üzleti év és a bizottsági határozat elfogadásának időpontja közötti árfolyam-ingadozásokkal kapcsolatos kockázatot, ami e vállalkozások számára jelentős költségekkel jár. E megállapítás nincs összhangban az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének céljával, a Bíróság ítélkezési gyakorlatában pedig nincs semmilyen alapja.
- 30 Harmadszor, a Törvényszék által alkalmazott megközelítés alapján nem biztosítható az egyenlő bánásmód a könyvelésüket az eurón kívüli egyéb pénznemben vezető vállalkozások és a könyvelésüket euróban vezető vállalkozások között, mivel az előbbiek ki vannak téve annak a kockázatnak, hogy a bíróság jogszabályi felső határa az árfolyam-ingadozásoktól függően jelentősen megváltozhat, míg az utóbbiak nem viselnek ilyen kockázatot.
- 31 Negyedszer, a Törvényszék által alkalmazott megközelítés alapján nem biztosítható a jogbiztonság, mivel e megközelítés bizonytalanságot keletkeztet az olyan vállalkozások által viselendő maximális pénzügyi kockázatot illetően, amelyek az eurón kívüli egyéb pénznemben vezetik a könyvelésüket.
- 32 A Bizottság azt állítja, hogy e jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 33 Második jogalapjukban a fellebbezők lényegében azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megítélése szerint a Bizottság érvényesen számíthatta ki a bíróság jogszabályi felső határát oly módon, hogy a vitatott határozat elfogadását megelőző üzleti év során irányadó árfolyamok átlagára hivatkozott, ahelyett hogy az e határozat elfogadásának időpontjában irányadó árfolyamot vette volna alapul. A fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék ezáltal figyelmen kívül hagyta e jogszabályi felső határ célját, a Bíróság ítélkezési gyakorlatát, valamint az egyenlő bánásmód és a jogbiztonság elvét.
- 34 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdése akként rendelkezik, hogy a jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bíróság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át.
- 35 A fellebbezők, akik az előző üzleti év során elért teljes forgalmukat angol fontban tartják nyilván, nem vitatják, hogy a Bizottságnak joga van az 1/2003 rendelet 23. cikke alapján általa kiszabott bírságokat euróban meghatározni. E rendelkezés ugyanakkor nem tartalmaz semmilyen iránymutatást arra, hogy

milyen árfolyamot kell alapul venni a bírság jogszabályi felső határának meghatározása során akkor, amikor az e rendelkezés (2) bekezdésének második albekezdése szerinti teljes forgalmat az eurón kívüli egyéb pénznemben tartják nyilván.

- 36 E tekintetben a Bizottság által alkalmazott átváltási módszer megalapozottságának mérlegelése érdekében meg kell állapítani, hogy a Törvényszék – anélkül, hogy a fellebbezők ezen a ponton kifogásolták volna – a bírság jogszabályi felső határának arra a céljára utalt, amelyet a Bíróság a 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408) 281. és 282. pontjában pontosított, és amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 414. pontjában emlékeztetett. E cél az olyan bírságok kiszabásának elkerülésére irányul, amelyeknél előre látható, hogy a vállalkozások a méretük miatt – még ha az a teljes forgalmuk révén csupán hozzávetőlegesen és nem tökéletesen meghatározható is – nem lesznek képesek teljesíteni azt.
- 37 Mint az kitűnik a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, a vállalkozással szemben kiszabható bírság összegének ugyanis számszerűsíthető és abszolút felső határa van, ily módon az adott vállalkozással szemben kiszabható bírság maximális összege előre meghatározható (lásd ebben az értelemben: 2015. július 9-i InnoLux kontra Bizottság ítélet, C-231/14 P, EU:C:2015:451, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Ezért e célra tekintettel nem kifogásolható a Törvényszékkel szemben, hogy a megtámadott ítélet 415. pontjában úgy ítélte meg, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdéséből eredő felső határt főszabály szerint azon valós gazdasági helyzethez viszonyítva kell meghatározni, amely az EK 81. cikk megsértését szankcionáló határozat elfogadását megelőző üzleti év során fennállt.
- 39 Ugyanis, mint azt a főtanácsnok az indítványának 51. pontjában hangsúlyozta, e megállapítás összhangban van az uniós jogalkotó azon döntésével, hogy főszabály szerint a bírság összegét megállapító határozat elfogadását megelőző utolsó lezárt üzleti év során elért forgalmat tekinti azon referenciaértéknek, amely előre meghatározható, és amely a leginkább alkalmas arra, hogy tükrözze a vállalkozás pénzügyi helyzetét abban az időpontban, amelyben a Bizottság megállapítja a jogsértésért való felelősségét, és vele szemben pénzügyi szankciót alkalmaz.
- 40 Márpedig a fellebbezők állításával ellentétben meg kell állapítani, hogy e jogalkotói döntés azt is indokolja, hogy az ezen időszakban irányadó árfolyamot vegyék alapul e referenciaérték átváltásához, amennyiben e referenciaértéket az eurótól eltérő más pénznemben tartják nyilván.
- 41 Meg kell állapítani ugyanis, hogy először is, a vállalkozás pénzügyi helyzetének mérlegelését illetően összhangban van az uniós jogalkotó döntésével az, ha e tekintetben nem a bírságot kiszabó határozat meghozatalának időpontjában irányadó árfolyamot, hanem az e határozat elfogadását megelőző üzleti év során irányadó átlagos árfolyamot veszik alapul, mivel az utóbbi alkalmasabb arra, hogy tükrözze azt a valós gazdasági helyzetet, amely ezen üzleti év során fennállt.
- 42 E tekintetben a fellebbezők állításával ellentétben nem vezethető le a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, hogy a bírság maximális összegének átváltását illetően a Bíróság úgy ítélte volna meg, hogy szükségképpen a bírságot kiszabó határozat elfogadásának időpontjában irányadó árfolyamot kellene figyelembe venni. Épp ellenkezőleg, meg kell állapítani, hogy ez az ítélkezési gyakorlat azt erősíti meg, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 415. pontjában lényegében megállapított, vagyis, hogy ha adott időszakban fennálló valós gazdasági helyzet mérlegeléséről van szó, úgy következetes, ha az ezen időszakban irányadó árfolyamokat veszik alapul. Ellenkező esetben ugyanis e valós gazdasági helyzet mérlegelését szükségképpen torzítanak olyan külső és szerencseelemet tartalmazó tényezők, mint az árfolyamok ezen üzleti évet követő időszakban bekövetkező alakulása (lásd analógia útján: 2000. november 16-i Sarrió kontra Bizottság ítélet, C-291/98 P, EU:C:2000:631, 86. és 88. pont).

- 43 Másodsor, a Bizottság által a megtámadott ítélet 416. pontjában megerősített átváltási mód megfelel a bíróság jogszabályi felső határának előreláthatóságával kapcsolatos, a jelen ítélet 37. pontjában felidézett követelménynek, mivel e módszer olyan árfolyamon alapul, amely a bíróságot kiszabó bizottsági határozat elfogadását megelőzően megismerhető, és amelynek függvényében a bíróság felső határa előre meghatározható.
- 44 Harmadszor, nem lehet helyt adni a fellebbezők azon állításának, amely szerint a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a jogszabályi felső határ célját, amennyiben e felső határ arra irányul, hogy abszolút védelmet biztosítson a bíróságot kiszabó határozat elfogadásának időpontjáig bekövetkező árfolyam-ingadozásokkal szemben.
- 45 Mint azt ugyanis a főtanácsnok az indítványának 55. pontjában hangsúlyozta, e védelem a bíróság jogszabályi felső határának nem önálló célja, hanem inkább annak a védelemnek egyik vetülete, amelyet e felső határ a túl nagyméretű és aránytalan bírságokkal szemben biztosít (lásd analógia útján: 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 281. pont). Így a bíróság jogszabályi felső határának célját illetően a fellebbezők nem alapíthatnak érveket a jelen ítélet 28. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra. Jóllehet a bíróság alapösszegének meghatározása keretében az eladások értékének átváltására vonatkozó ezen ítélkezési gyakorlat elismeri, hogy a jogszabályi felső határ az árfolyam-ingadozásokból eredő esetleges káros hatások korlátját képezi, ebből az ítélkezési gyakorlatból nem következik sem az, hogy e felső határ abszolút védelmet nyújtana az ilyen ingadozásokkal szemben, sem pedig az, hogy az említett felső határ meghatározása szempontjából releváns árfolyamnak az minősül, amely a bíróságot kiszabó határozat elfogadásának időpontjában irányadó.
- 46 Az árfolyam-ingadozások által a bíróság euróra átváltott jogszabályi felső határának szintjére gyakorolt állítólagos hatásokat illetően meg kell állapítani, hogy a fellebbezők nem szolgálnak semmilyen adattal, amely bizonyíthatná, hogy téves lenne a Törvényszék által a megtámadott ítélet 415. pontjában tett azon megállapítás, amely szerint a Bizottság által a bíróság jogszabályi felső határának kiszámításához alkalmazott módszer az ilyen ingadozásokból eredő esetleges káros hatások korlátját képezi. A jelen ítélet 42. pontjából ugyanis kitűnik, hogy e módszer, amely a bíróságot kiszabó határozat elfogadását megelőző üzleti év során egymást követő árfolyamok átlagán, semmint az e határozat meghozatalának időpontjában irányadó árfolyamon alapul, a jellegénél fogva semlegesíti azt a hatást, amelyet az említett határozat meghozatalának időpontjáig bekövetkező ilyen ingadozások a bíróság jogszabályi felső határának szintjére gyakorolnak. A fellebbezők érvelésének e tekintetben nem lehet helyt adni, mivel a napi árfolyamon alapuló átváltási módszer a Törvényszék által helybenhagyott módszerrel ellentétben szükségképpen szerencseelemet tartalmazó és bizonytalan jellegű.
- 47 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 416. pontjában megállapította, hogy a Bizottság által a bíróság jogszabályi felső határának megállapítása érdekében alkalmazott átváltási módszer összhangban volt e felső határ céljával.
- 48 Ezenkívül a fellebbezők nem alapíthatnak érvet arra, hogy azok a vállalkozások, amelyek a könyvelésüket az eurón kívüli egyéb pénznemben vezetik, egyenlőtlen bánásmódban részesülnének a könyvelésüket euróban vezető vállalkozásokhoz képest amiatt, hogy az előbbiek ki vannak téve a pénzügyi kockázatnak. Mivel ugyanis a fellebbezők nem vitatják, hogy a velük szemben kiszabott bírságot meg lehet határozni euróban, elkerülhetetlen, hogy ki legyenek téve az árfolyam-ingadozásoknak. Márpedig e tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 418. pontjában helyesen állapította meg, hogy az árfolyam-ingadozások szerencseelemnek minősülnek, amelyek úgy előnyöket, mint hátrányokat is keletkeztethetnek, amelyekkel az eladásaik egy részét exportpiacokon teljesítő vállalkozásoknak szembesülniük kell a kereskedelmi tevékenységeik keretében, és amelyeknek a létezése önmagában nem teheti helytelenné annak a bíróságnak az összegét, amelyet a jogsértés súlyának és időtartamának figyelembevételével jogszerűen határoztak meg.

- 49 Ráadásul a fellebbezők által arra alapított érv, hogy a Törvényszék állítólag megsértette a jogbiztonság elvét, mint az a jelen ítélet 46. pontjában megállapítást nyert, azon a téves előfeltevésen alapul, hogy a Törvényszék által helybenhagyott számítási módszer kitette őket annak a kockázatnak, hogy a bírság jogszabályi felső határa az előző üzleti év vége és a vitatott határozat meghozatalának időpontja között bekövetkező árfolyam-ingadozásoktól függően változhat.
- 50 Ennélfogva ezeket az érveket mint megalapozatlanokat el kell utasítani.
- 51 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 421. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság megalapozottan járt el, amikor a bírság jogszabályi felső határát a fellebbezők által az előző üzleti év során elért teljes forgalomhoz viszonyítva számította, amelyet az ezen üzleti év során irányadó átlagárfolyamot alkalmazva váltott át euróra.
- 52 Következésképpen a fellebbezők második jogalapját mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének megsértésére, valamint a Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogköre gyakorlásának elmulasztására alapított harmadik jogalapról

A felek érvei

- 53 A fellebbezőknek a megtámadott ítélet 396–402., 434., 438. és 440–444. pontja ellen irányuló harmadik jogalapja két részből áll.
- 54 Az első részben a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben helytelenül alkalmazta az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét, amikor elutasította azt a jogalapjukat, amelyben azt állították, hogy a Bizottság által velük szemben kiszabott bírság a fellebbezők tevékenységének kevésbé szerteágazó jellege folytán aránytalanul súlyosabb volt, mint a kartell többi résztvevőjével szemben kiszabott bírság.
- 55 A fellebbezők szerint a Törvényszék így figyelmen kívül hagyta azt az érvüket, amely szerint, ha a bírság hátrányos következményei valamely vállalkozás tekintetében aránytalanok a határozat többi címzettjével szemben kiszabott bírsághoz képest, amit szemléltet, hogy a bírság összege e vállalkozások éves összforgalmán belül milyen százalékos arányt képvisel, a Bizottságnak biztosítania kell az arányosság és az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartását. Márpedig a jelen ügyben e tényállás a vitatott határozat elfogadásának időpontjában előre látható volt, mint azt az egyik tanácsadó cégnek a Törvényszékhez benyújtott jelentése is megállapítja. E tekintetben a Törvényszék tévesen értelmezte e jelentés célját, amelyet nem a vitatott határozat elfogadását követő tényekkel kapcsolatos bizonyítékként, hanem azon tény bizonyítékeként nyújtottak be, hogy egy jelentős bírság fellebbezőkkel szembeni kiszabása aránytalan hatással járna, és a kartell többi résztvevőjéhez képest súlyosan rontaná a fellebbezők pénzügyi helyzetét.
- 56 A Törvényszék ezenkívül tévesen értelmezte a fellebbezők azon érvét, amelyben azt állították, hogy a Bizottságnak nem a piaci feltételekhez kevésbé igazodó vállalkozások esetleges ráfizetési helyzetét kellett figyelembe vennie, hanem azt a hatást, amelyet egy jelentős összegű bírság gyakorolhat a vállalkozásoknak, különösen pedig azoknak a pénzügyi helyzetére, amelyek tevékenysége a legkevésbé szerteágazó.
- 57 Végül a fellebbezők szerint a Törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy az általuk megfogalmazottakkal analóg érveket a Bizottság már figyelembe vett a korábbi határozataiban, valamint a Törvényszék is, többek között a 2012. december 12-i Novácke chemické závody kontra Bizottság ítéletben (T-352/09, EU:T:2012:673).

- 58 Ami a harmadik jogalap második részét illeti, a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem kellő erősséggel élt a korlátlan felülvizsgálati jogkörével annak érdekében, hogy orvosolja azt az egyenlőtlen bánásmódot, amely a fellebbezőket a vitatott határozathoz vezető jogsértés egyéb résztvevőihöz képest érte. A fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszéknek e jogkör gyakorlása keretében figyelembe kellett volna vennie azokat a pénzügyi nehézségeket, amelyekkel a bírság megfizetése következtében szembesültek volna, anélkül hogy szükséges lenne, mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 443. pontjában állította, hogy az ilyen nehézségek rendkívüli körülményeknek minősüljenek. A fellebbezők szerint ahhoz, hogy e nehézségek a bírság összegének kiigazítását eredményezzék, elegendő, ha olyan jellegűek, hogy jelentős hatással vannak rájuk oly módon, hogy a jogsértés egyéb résztvevőihöz képest egyenlőtlen bánásmódnak vetik alá őket.
- 59 A Bizottság úgy véli, hogy e joglapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 60 E jogalap első részében a fellebbezők lényegében azt kifogásolják, hogy a Törvényszék a vitatott határozat jogszerűségének az EUMSZ 263. cikk alapján történő felülvizsgálata keretében tévesen alkalmazta az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét. Álláspontjuk szerint ezek az elvek megkövetelték, hogy a Törvényszék megállapítsa: a Bizottságnak a bírságok összegének meghatározása során figyelembe kellett volna vennie, hogy a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság a fellebbezők tevékenységének kevésbé szerteágazó jellege folytán nyilvánvalóan hátrányosabb a kartell többi résztvevőjéhez képest, ami abban jut kifejezésre, hogy a bírság az érintett vállalkozások teljes forgalmán belül milyen százalékos arányt képvisel.
- 61 A tanácsadó cég által készített, a megtámadott ítélet 400. pontjában említett jelentésben foglalt elemeket illetően a megtámadott ítélet 401. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék alapvetően az ítélet 274. és 275. pontjában kifejtett indokok alapján ítélte úgy, hogy ezeket az elemeket nem kellett figyelembe venni a bírság jogszerűségének mérlegelése során, vagyis azért, mert e jelentés a fellebbezők pénzügyi helyzetének a vitatott határozat elfogadását követő alakulására vonatkozott, következésképpen pedig az EUMSZ 263. cikk alapján lefolytatott felülvizsgálat keretében semmi esetre sem lehetett hatással e határozat jogszerűségére.
- 62 Jóllehet a fellebbezők burkoltan kétségkívül hivatkoztak e bizonyítékok elferdítésére, többek között azt állítva, hogy a Törvényszék állítólag figyelmen kívül hagyta e jelentés célját, az ilyen elferdítésre való egyszerű célzás nem felel meg a Bíróság ítélkezési gyakorlatában kialakított azon követelményeknek, amelyek szerint a fellebbezésnek pontosan meg kell jelölnie az állítólag elferdített elemeket, és bizonyítania kell azokat az elemzési hibákat, amelyek a Törvényszéket a mérlegelése során erre az elferdítésre vezették (lásd ebben az értelemben: 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 50. pont).
- 63 Továbbá, ami az arra alapított érvet illeti, hogy nem vették figyelembe, hogy a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság összege a vitatott határozat többi címzettjével összehasonlítva milyen százalékos arányt képvisel a teljes forgalmukon belül, ebből eredően pedig állítólag egyenlőtlen bánásmód származott, meg kell állapítani, hogy a fellebbezők állításával ellentétben a Törvényszék a megtámadott ítélet 397–399. pontjában megválaszolta ezt az érvet.
- 64 Különösen, a Törvényszék ezen ítélet 398. pontjában helyesen állapította meg, hogy nem ellentétes az arányosság és az egyenlő bánásmód elvével, hogy a bírságok alapösszegét illetően a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt számítási módszer alkalmazása révén az olyan vállalkozással szemben, amely a tevékenységeit a többiekénél jobban összpontosítja a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve érintett termékek vagy szolgáltatások értékesítésére, olyan bírságot szabnak ki, amely a teljes forgalmán belül magasabb arányt képvisel, mint az egyes többi vállalkozásokkal szemben kiszabott

bírságok által képviselt arány. A Törvényszék ugyanis megállapította, hogy e számítási módszer – amely az érintett vállalkozásoknak nem a teljes forgalmán alapul – velejárója, hogy e vállalkozások között eltérések keletkeznek a tekintetben, hogy e forgalom és a velük szemben kiszabott bírságok összege milyen viszonyban áll egymással.

- 65 Márpedig, mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 397. pontjában kimondta, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a Bizottság nem köteles úgy megállapítani a bírság összegét, hogy annak végső összege tükrözze a vállalkozások teljes üzleti forgalma közötti különbségeket, ha ugyanazon jogsértésben részt vevő több vállalkozásra szab ki bírságot (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 312. pont).
- 66 Ami az egyenlő bánásmód elvének a fellebbezők által hivatkozott állítólagos megsértését illeti, amennyiben feltételezzük, hogy a jelen kifogás keretében azt állítják, hogy a Bizottságnak el kellett volna térnie e módszertől, és a fellebbezőket illetően úgy kellett volna határoznia, hogy a tevékenységük kevésbé szerteágazó jellege folytán csökkenti a bírság összegét, meg kell állapítani, mint azt a főtanácsnok is teszi az indítványának 100. pontjában, hogy a bírság által az érintett vállalkozások teljes forgalmában képviselt százalékos aránybeli eltérés önmagában nem minősül elegendő indoknak ahhoz, hogy igazolja, hogy a Bizottság eltérjen a saját maga által meghatározott számítási módszertől. Ez ugyanis azt jelentené, hogy a kevésbé szerteágazó jellegű vállalkozásokat előnyben részesítené olyan ismérvek alapján, amelyek a jogsértés súlya és időtartama szempontjából nem relevánsak. Márpedig a bírság összegének meghatározását illetően nem lehet eltérő számítási módszerek alkalmazása révén hátrányos megkülönböztetést tenni azon vállalkozások között, amelyek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétes megállapodásban vagy összehangolt magatartásban vettek részt (lásd ebben az értelemben: 2012. július 19-i Alliance One International és Standard Commercial Tobacco kontra Bizottság és Bizottság kontra Alliance One International és társai ítélet, C-628/10 P és C-14/11 P, EU:C:2012:479, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 Ami a fellebbezők azzal kapcsolatos érvét illeti, hogy egy jelentős bírság milyen hatással lenne a pénzügyi helyzetükre, meg kell állapítani, hogy a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy a Bizottság az ilyen bírság összegének meghatározása során nem köteles figyelembe venni az érintett vállalkozás gazdasági helyzetét, különösen pedig a fizetőképességét, mivel az ilyen kötelezettség elismerése indokolatlan versenyelőnyhöz juttatná a piaci feltételekhez legkevesbé alkalmazkodó vállalkozásokat (2007. május 10-i SGL Carbon kontra Bizottság ítélet, C-328/05 P, EU:C:2007:277, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 Végül a fellebbezők nem állíthatják megalapozottan, hogy az ilyen megfontolásokat a Bizottság a korábbi határozataiban figyelembe vette, mivel a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgál a versenyjogi bírságok megállapításának jogi háttéréként (2015. április 23-i LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélet, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 69 E feltételek mellett a harmadik jogalap első részének nem lehet helyt adni.
- 70 Harmadik jogalapjuk második részében a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék nem megfelelően alkalmazta az 1/2003 rendelet 31. cikkével együtt értelmezett EUMSZ 261. cikkben részére biztosított korlátlan felülvizsgálati jogkört, amikor nem csökkentette a bírság összegét annak érdekében, hogy biztosítsa a kartell résztvevői közötti egyenlő bánásmódot.
- 71 Emlékeztetni kell arra, hogy az előző pontban említett rendelkezések értelmében a Törvényszék a Bizottság által megállapított bírságok jogszerűségének egyszerű felülvizsgálatán túl felhatalmazással rendelkezik arra, hogy a Bizottság értékelését a saját értékelésével helyettesítse, következésképpen

pedig a kiszabott bírságot vagy kényszerítő bírságot törölje, csökkentse vagy növelje (lásd ebben az értelemben: 2016. január 21-i Galp Energía España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 72 Ezzel szemben a Bíróságnak, amennyiben fellebbezés keretén belül jogi kérdésekről határoz, nem feladata, hogy méltányossági okokból a sajátjával helyettesítse a Törvényszék értékelését, amely korlátlan felülvizsgálati jogkörében dönt a vállalkozásokra az uniós jog általuk történő megsértése miatt kiszabott bírságok összegéről (2013. július 18-i Schindler Holding és társai kontra Bizottság ítélet, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 164. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 73 A bírság összegének nem megfelelő szintje folytán csak akkor lehetne megállapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, ha a Bíróság úgy ítelné meg, hogy a szankció mértéke nem csupán nem megfelelő, hanem oly mértékben eltúlzott, hogy már aránytalan (2013. július 18-i Schindler Holding és társai kontra Bizottság ítélet, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 165. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 74 E tekintetben a megtámadott ítélet 433., 438. és 441. pontjából kitűnik, hogy a fellebbezőkkel szemben kiszabott bírság állítólag aránytalan jellegét illetően a Törvényszék a korlátlan felülvizsgálati jogköre keretében megvizsgálta a fellebbezők azon érveit, amelyeket először is arra alapítottak, hogy a tevékenységük kevésbé szerteágazó jellege folytán e bírság összege jobban megterheli a pénzügyi helyzetüket, mint a többi érintett vállalkozással szemben kiszabott bírság, másodsor pedig arra, hogy az említett bírság következtében romlik a pénzügyi helyzetük. A Törvényszék ennek keretében figyelembe vette a tanácsadó cég által készített, a jelen ítélet 55. pontjában említett jelentésben foglalt adatokat.
- 75 Az első érvet illetően, mint az kitűnik a jelen ítélet 64. pontjából, a Törvényszék a megtámadott ítélet 438. pontjában helyesen állapította meg, hogy a fellebbezők által hivatkozott körülmények – még ha bizonyítottak feltételezzük is azokat – a bírság aránytalan jellegének vizsgálata szempontjából nem voltak relevánsak.
- 76 A második érvet illetően a megtámadott ítélet 441. és 442. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék helyesen ítélte úgy, hogy az esetleges pénzügyi nehézségek fennállása önmagában csak rendkívüli körülmények esetén indokolhatja a bírság csökkentését, ha azt magasabb érdek igazolja. Mint azt ugyanis a Törvényszék a megtámadott ítélet 441. pontjában lényegében megállapította, az ilyen nehézségek automatikus figyelembevétele a Bizottság által az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján a vállalkozásokkal szemben kiszabott bírságokat megfosztaná az elrettentő hatásuktól.
- 77 Így a fellebbezők állításával ellentétben a Törvényszék nem azt állapította meg, hogy a korlátlan felülvizsgálati jogkörét csak rendkívüli körülmények esetében gyakorolhatja, hanem azt, hogy az állítólagos pénzügyi nehézségek fennállására alapított bírságcsökkentésre csak akkor van mód, ha e nehézségek rendkívüli jellegűek. A megtámadott ítélet 434. és 443. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a rendelkezésére álló adatok alapján a jelen ügyben nem ez a helyzet.
- 78 Ezért meg kell állapítani, hogy mivel a harmadik jogalap második része egyrészt a megtámadott ítélet téves olvasatán alapul, másrészt pedig a tényállás Törvényszék általi mérlegelésének ismételt vizsgálatára irányul, amit a Bíróság fellebbezés keretében nem végezhet el, e részt el kell utasítani.
- 79 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel a harmadik jogalapot részben mint elfogadhatatlant, részben pedig mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 80 Mivel a fellebbezők által a fellebbezésük alátámasztása érdekében felhozott három jogalap egyikének sem lehet helyt adni, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- ⁸¹ Az eljárási szabályzat 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőket, mivel pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen fellebbezéssel kapcsolatos költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság a Pilkington Group Ltd-t, a Pilkington Automotive Ltd-t, a Pilkington Automotive Deutschland GmbH-t, a Pilkington Holding GmbH-t és a Pilkington Italia SpA-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások